

โครงงาน การคัดแยกผลไม้ 3 ชนิด แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ

สมาชิก

63102105105 นายธนวัฒน์ จ้อยจีด63102105112 นายอัครพล พิกุลศรี63102105140 นายชลสิทธิ์ สีสถาน

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ กมลรัตน์

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา การประมวลผลภาพดิจิทัล (14123401) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ı

คำนำ

โครงงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และลงมือปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของ รายวิชาประมวลผลภาพดิจิทัล (14123401) คือ ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้งานด้านการประมวลผล ภาพ ในโครงงานนี้ได้ดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบจำลองการคัดแยกผลไม้ ซึ่งมี 3 ชนิด คือ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ

ปัจจุบันการคัดแยกผลไม้ที่มีจำนวนมาก และหลากหลายรูปแบบโดยใช้แรงงานมนุษย์ นั้นค่อนข้างใช้เวลาในการคัดแยก และมีประสิทธิภาพในการทำงานไม่ค่อยดีเนื่องจากแรงงานมนุษย์ อาจมีความเหนื่อยล้า ทำให้ประสิทธิภาพในการคัดแยกผลไม้ทำได้ไม่ดีนัก ซึ่งอาจจะเสียต้นทุนหรือ ทรัพยากรณ์ที่มี มากจนเกินไป โดยคณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้ จึงได้ดำเนินการ ทำโครงงานเพื่อสร้างแบบจำลองที่จะสามารถคัดแยกผลไม้ได้โดยไม่ต้องใช้แรงงานของมนุษย์ ซึ่งใช้ เทคโนโลยีการประมวลผลภาพ ร่วมกับโครงข่ายประสาทเทียมแบบคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network) ซึ่งเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) โดยใช้แบบจำลองที่ชื่อว่า ResNet50 มาทำการการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) เพื่อสร้างแบบจำลองคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

ค้าน้า	
สารบัญ	
สารบัญภาพ	
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	1
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	2
2.1.1 การประมวลผลภาพ (Image Processing)	2
2.1.2 การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)	2
2.1.3 การวัดผลแบบจำลอง Machine Learning	2
2.1.4 การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning)	3
2.1.5 โครงข่ายประสาทเทียมแบบ 50 ชั้นลึก (ResNet50)	3
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
 2.2.1 แบบจำลองการคัดแยกผลไม้แบบหนึ่งชนิดด้วยการเรียนรู้ของเครื่องเพื่อตรวจจับรูปแอ เปิ้ล โดย ศิริชัย โชติชาติมาลา 	
2.2.2 การประมวลผลภาพสำหรับการจำแนกคุณภาพมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์โดยการจำลองกา	
มองเห็นของมนุษย์ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงลึก โดย นพรุจ พัฒนสาร และ ณัฐวุฒิ ศรีวิบูลย์	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	
3.2 การออกแบบหน้าจอ	
3.3 การเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงาน	
3.3.1 การ import library มีดังนี้	
3.3.2 ขั้นตอนการนำเข้าภาพ (Get Images) เข้ามาใน Google Colaboratory	8

3.3.3 ขั้นตอนการแยกภาพเป็นชุดฝึกฝน (Training Data) และชุดตรวจสอบ (Validatio data) มีดังนี้	
3.3.3.1 ในส่วนการตั้งค่าตัวแปรมีดังนี้	9
3.3.3.2 ในส่วนการแบ่งชุดข้อมูลสำหรับการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้	9
3.3.4 ขั้นตอนการฝึกฝนแบบจำลอง (Training Model)	11
3.3.4.1 ในส่วนการเตรียมแบบจำลองก่อนการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้	11
3.3.4.2 ในส่วนการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้	13
3.3.5 ขั้นตอนการทำนายและประเมินผล (Prediction and Evaluation Model)	13
3.3.5.1 ในส่วนการสรุปผลของการฝึกฝนจำลองมีดังนี้	13
3.3.5.2 ในส่วนการนำแบบจำลองมาทดสอบทำนาย (Prediction) มีดังนี้	14
3.3.5.3 ในส่วนการประเมินผล (Evaluation) ของแบบจำลองมีดังนี้	16
3.3.6 ขั้นตอนการการนำแบบจำลองไปปรับใช้ (Deploy Model)	17
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	18
4.1 ผลการทำงานของโปรแกรม	18
4.1.1 ผลลัพธ์การฝึกฝนแบบจำลอง	18
4.1.2 ผลลัพธ์การทำนายของแบบจำลองจากชุดข้อมูลทดสอบ	19
4.1.3 ผลลัพธ์การประเมินผลแบบจำลองจากชุดข้อมูลทดสอบ	19
4.2 ผลลัพธ์ที่ได้	20
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน	21
5.1 สรุปผล	21
5.2 ข้อเสนอแนะ	21
บรรณานุกรม	22

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 สมการ Precision และ Recall ที่มา Mr.P L.	2
ภาพที่ 2 สมการ F1 Score ที่มา Mr.P L.	3
ภาพที่ 3 ตัวอย่างภาพ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศจาก ชุดข้อมูลภาพผลไม้ 360 (Fruit36	50) 5
ภาพที่ 4 ภาพแสดงโฟลเดอร์ของรูปภาพ	5
ภาพที่ 5 ภาพ Notebook Jupyter บนแพลตฟอร์ม Google Colaboratory	6
ภาพที่ 6 การนำเข้า library	7
ภาพที่ 7 คำสั่ง git clone	
ภาพที่ 8 โฟลเดอร์รูปภาพหลังจากที่ใช้ คำสั่ง git clone	8
ภาพที่ 9 คำสั่งในการเช็กจำนวนไฟล์ในโฟลเดอร์ train	8
ภาพที่ 10 การตั้งค่าตัวแปรขนาดของรูปภาพและที่อยู่ของโฟลเดอร์ train	9
ภาพที่ 11 คำสั่งที่ใช้ในการแบ่งข้อมูลเป็นชุดฝึกฝน	9
ภาพที่ 12 คำสั่งในการแบ่งภาพเป็นชุดตรวจสอบในการฝึกฝนแบบจำลอง	10
ภาพที่ 13 คำสั่งในการตรวจสอบคลาสของรูปภาพที่ได้จากการแบ่งชุดข้อมูลแบบอัตโนมัติ	10
ภาพที่ 14 คำสั่งการดาวน์โหลดแบบจำลอง ResNet50	11
ภาพที่ 15 คำสั่งในการตรวจสอบคุณลักษณะของแบบจำลอง	11
ภาพที่ 16 ผลลัพธ์จากคำสั่ง summary	
ภาพที่ 17 ส่วนของคำสั่งในการปรับเปลี่ยนแบบจำลอง	12
ภาพที่ 18 การเรียกใช้ เมธอด compile	
ภาพที่ 19 ผลลัพธ์การคอมไพล์แบบจำลองหลังจากการปรับเปลี่ยน	13
ภาพที่ 20 คำสั่งในการฝึกฝนแบบจำลอง	
ภาพที่ 21 ชุดคำสั่งการสร้างกราฟ เพื่อสรุปค่าความถูกต้อง (Accuracy)	13
ภาพที่ 22 ชุดคำสั่งการสร้างกราฟ เพื่อสรุปค่าความสูญเสีย (Loss)	14
ภาพที่ 23 คำสั่งในการเช็กจำนวนไฟล์ในโฟลเดอร์ test	14
ภาพที่ 24 ฟังก์ชันสำหรับเรียกใช้แบบจำลองในการทำนายภาพ	15
ภาพที่ 25 คำสั่งในการสุ่มภาพแอปเปิ้ลจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test	15
ภาพที่ 26 คำสั่งในการสุ่มภาพกล้วยจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test	16
ภาพที่ 27 คำสั่งในการสุ่มภาพมะเขือเทศจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test	16
ภาพที่ 28 คำสั่งในการอ่านภาพเข้าสู่ระบบเพื่อใช้ในการประเมินผลแบบจำลอง	16
ภาพที่ 29 คำสั่งในการกำหนดค่าจริงของภาพ เพื่อใช้ในการประเมินผลแบบจำลอง	17

ภาพที่ 30 คำสั่งการเรียกใช้ไลบรารี classification_report เพื่อประเมินผลแบบจำลอง	17
ภาพที่ 31 คำสั่งบันทึกแบบจำลองเพื่อนำไปใช้งาน	17
ภาพที่ 32 ผลลัพธ์การฝึกฝนแบบจำลอง	18
ภาพที่ 33 กราฟแสดงแนวโน้มของค่าความถูกต้อง (Accuracy) ของการฝึกฝนแบบจำลอง	18
ภาพที่ 34 กราฟแสดงแนวโน้มของค่าความสูญเสีย (Loss) ของการฝึกฝนแบบจำลอง	18
ภาพที่ 35 ผลลัพธ์การทำนายของแบบจำลองจากการสุ่มภาพจำนวน 5 ภาพ	19
ภาพที่ 36 ผลลัพธ์การประเมินผลแบบจำลองด้วยไลบรารี classification report	19

บทที่ 1 บทน้ำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรไทยประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ดังนั้นการพัฒนาทางการเกษตรจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะจะส่งผลให้ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้ และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งในภาคอุตสาหกรรมขนาด/ ย่อม ในธุรกิจการผลิตผลไม้สด (เกษตรกร) และธุรกิจแปรรูปผลไม้ ที่มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง หลายภาคส่วน เช่น ธุรกิจด้านการคมนาคมขนส่ง หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นต้น

ในปัจจุบันการคัดแยกผลไม้ที่มีจำนวนมาก และหลากหลายรูปแบบโดยใช้แรงงานมนุษย์ นั้นค่อนข้างใช้เวลาในการคัดแยก และมีประสิทธิภาพในการทำงานไม่ค่อยดีเนื่องจากแรงงาน มนุษย์อาจมีความเหนื่อยล้า ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการคัดแยกผลไม้ทำได้ไม่ดีนัก ทำให้อาจ เสียต้นทุนหรือทรัพยากรณ์ที่มี มากจนเกินไป ซึ่งคณะผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของ ปัญหานี้ จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงงานเพื่อสร้างแบบจำลองที่จะสามารถคัดแยกผลไม้ได้โดย ไม่ต้องใช้แรงงานของมนุษย์ ซึ่งใช้เทคโนโลยีการประมวลผลภาพ ร่วมกับโครงข่ายประสาท เทียมแบบคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network) ซึ่งเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) โดยใช้แบบจำลองที่ชื่อว่า ResNet50 มาทำการ การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) เพื่อสร้างแบบจำลองคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

- 1.2.1 เพื่อพัฒนาแบบจำลองที่ช่วยในการคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดคือ แอปเปิ้ล กล้วยและ มะเขือเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.2.2 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของการคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิด จากการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) จากแบบจำลองต้นแบบคือ RestNet50
- 1.2.3 เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาประมวลผลภาพดิจิทัล คือ ผู้เรียน สามารถประยุกต์ใช้งานด้านการประมวลผลภาพ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.7.1 สามารถคัดแยกผลไม้ทั้งสามชนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว
- 1.7.2 แบบจำลองสามารถลดความผิดพลาดในการคัดแยกผลไม้จากแรงงานมนุษย์ลงได้
- 1.7.3 ช่วยลดต้นทุนและเวลาในการคัดแยกผลไม้ของเกษตรกรลงได้
- 1.7.4 แบบจำลองสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการคัดแยกผลไม้ชนิดอื่นๆ ได้

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การประมวลผลภาพ (Image Processing)

การประมวลผลภาพ (Image Processing) คือเทคโนโลยีที่สามารถนำภาพมาประมวลผล เช่นการทำให้ภาพมีความคมชัดมากขึ้น หรือการแบ่งส่วนของวัตถุในภาพ เป็นต้น โดยการ ประมวลผลภาพสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในด้านต่างๆ เช่น ระบบตรวจจับใบหน้า ระบบ ตรวจจับลายนิ้วมือ เป็นต้น หลักการของการประมวลผลภาพมีขั้นตอนดังนี้ การได้มาของภาพ (Image Acquisition) ก่อนการประมวลผล (Preprocessing) การแยกส่วนภาพ (Segmentation) การแทนและการอธิบายข้อมูลภาพ (Representation and Description) การจดจำและการตีความ (Recognition and Interpretation) และทุกขั้นตอนต้องอาศัย ฐานความรู้ (Knowledge Base)

2.1.2 การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)

การเรียนรู้ของเครื่อง คืออัลกอริทึมที่มีพัฒนาการเรียนรู้ข้อมูล และทำนายข้อมูลได้ เป็น รูปแบบหนึ่งของการวิเคราห์ข้อมูล ที่ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองแบบอัตโนมัติ ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ซึ่งอัลกอริทึมจะทำงานโดยอาศัยการ สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์จากข้อมูลฝึกฝน (Training data) เพื่อนำมาทดสอบกับข้อมูล ทดสอบ (Test data) ซึ่งแนวคิดของเทคโนโลยีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานแนวคิดที่ว่า ระบบต่างๆ นั้น สามารถที่จะเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กับชุดข้อมูลต่างๆ รวมถึงสามารถระบุ และทราบรูปแบบ ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และนำไปสู่การตัดสินใจได้เองโดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพามนุษย์

2.1.3 การวัดผลแบบจำลอง Machine Learning

ผลการทำนายของแบบจำลองคือ y_prediction ค่าจริง y_actual metrics คือค่าที่ได้ จากการคำนวณเปรียบเทียบผล prediction vs. actual ว่าแบบจำลองทำนายได้ถูกต้องแค่ไหน

Accuracy คือ metric ที่ใช้งานง่ายที่สุด ซึ่งใช้สำหรับบอกว่าแบบจำลองจะทำนายถูก ทั้งหมดกี่เปอร์เซ็นต์

$$ext{Precision} = rac{tp}{tp+fp}$$

$$ext{Recall} = rac{tp}{tp+fn}$$

ภาพที่ 1 สมการ Precision และ Recall ที่มา Mr.P L.

เมื่อ tp คือ ข้อมูลที่ทำนายแล้วถูกต้องเมื่อเทียบกับเฉลย
fp คือ ข้อมูลที่อยู่ในเฉลยแต่ไม่มีในการทำนาย (ตรงข้ามกับ fn)
fn คือ ข้อมูลที่ทำนายแล้วไม่ถูกต้องเมื่อเทียบกับเฉลย
Precision คือ ค่าความแม่นยำ เกิดจากการนำ ค่า tp มาเทียบกับ fp
Recall คือ ค่าความถูกต้อง เกิดจากการนำค่า tp มาเทียบกับ fn
F1 Score คือ ค่าเฉลี่ยของ Precision และ Recall

$$F_1 = \left(rac{ ext{recall}^{-1} + ext{precision}^{-1}}{2}
ight)^{-1} = 2 \cdot rac{ ext{precision} \cdot ext{recall}}{ ext{precision} + ext{recall}}.$$

ภาพที่ 2 สมการ F1 Score ที่มา Mr.P L.

2.1.4 การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning)

การเรียนรู้เชิงลึกคือการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) ซึ่งเป็นการฝึกฝน
คอมพิวเตอร์ให้สามารถทำงานได้เหมือนมนุษย์ เช่นการจดจำใบหน้า การจดจำคำพูด แทนที่จะ
จัดระเบียบข้อมูลที่จะรันผ่านทางสมการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า การเรียนรู้เชิงลึกจะกำหนด
ค่าพารามิเตอร์พื้นฐานเกี่ยวกับข้อมูลและฝึกให้คอมพิวเตอร์เรียนรู้ด้วยตัวเองโดยการจดจำ
รูปแบบโดยใช้การประมวลผลหลายชั้นเรียกว่า Hidden Layer โดยอยู่ในลักษณะคล้ายกับ
โครงข่ายประสาท (Neurons) ของสมองมนุษย์เรียกว่าโครงข่ายประสาทเทียม (Neural
Network) ซึ่งคำว่า การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) นั้นมาจากการใช้โครงข่ายประสาท
เทียมมากกว่า 2 ชั้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างแบบจำลอง ดังนั้นแสดงว่าแต่ละชั้นของ
โครงข่ายประสาทเทียม (Neural Network) ยิ่งถูกใช้จำนวนมากในขั้นตอนการประมวลผล ยิ่ง
ทำให้มีโครงสร้างการเรียนรู้ที่ลึกมากขึ้น

2.1.5 โครงข่ายประสาทเทียมแบบ 50 ชั้นลึก (ResNet50)

สถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมแบบ 50 ชั้นลึก (ResNet50) ซึ่ง ResNet นั้นย่อ มา จาก Residual Network เป็นโครงข่ายประสาทเทียมแบบใหม่ที่เปิดตัวครั้งแรกโดย Kaiming He, Xiangyu Zhang, Shaoqing Ren และ Jian Sun ในเอกสารวิจัยเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์คอมพิวเตอร์ (Computer Vistion) 2015 บทความวิจัยเรื่อง "Deep Residual Learning for Image Recognition" ซึ่งสถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมแบบ 50 ชั้นลึก (ResNet50) นั้นเป็นอัลกอริทึมที่ผ่านการฝึกฝนจากชุดข้อมูลมากกว่าล้านภาพในชุดข้อมูล ImageNet มีชั้นโครงข่ายประสาทเทียม 50 ชั้น

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 แบบจำลองการคัดแยกผลไม้แบบหนึ่งชนิดด้วยการเรียนรู้ของเครื่องเพื่อตรวจจับรูป แอปเปิ้ล โดย ศิริชัย โชติชาติมาลา

งานวิจัยกล่าวถึงการคัดแยกผลไม้แบบหนึ่งชนิดคือภาพแอปเปิ้ล ชุดข้อมูลภาพผลไม้ 360 องศา (Fruit-360) โดยใช้เทคนิคการตรวจสิ่งใหม่ (Novelty Detection) และใช้แบบจำลอง จำแนกข้อมูลด้วยเครื่องเวกเตอร์ค้ำยันประเภทเดียว (One-Class Support Vector Machine) และแบบจำลองแบบป่าแยก (Isolation Forest) ซึ่งสามารถทำนายภาพแอปเปิ้ลได้ค่าความ ถูกต้อง (Accuracy) ของแบบจำลองจำแนกข้อมูลด้วยเครื่องเวกเตอร์ค้ำยันประเภทเดียว (One-Class Support Vector Machine) และแบบจำลองป่าแยก (Isolation Forest) ที่ค่าความ ถูกต้องร้อยละ 91 เท่ากัน ซึ่งงานวิจัยได้มีข้อเสนอแนะให้ประยุกต์ใช้กับอัลกอริทึมการเรียนรู้เชิง ลึก (Deep Learning) แบบจำลองจำแนกข้อมูลด้วยโครงข่ายประสาทเทียม

2.2.2 การประมวลผลภาพสำหรับการจำแนกคุณภาพมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์โดยการจำลอง การมองเห็นของมนุษย์ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงลึก โดย นพรุจ พัฒนสาร และ ณัฐวุฒิ ศรีวิบูลย์

งานวิจัยกล่าวถึงการจำแนกคุณภาพมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์โดยการจำลองการมองเห็น โดย ชุดข้อมูลภาพนั้นได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาพถ่ายมะม่วงจากเจ้าของสวนมะม่วงและ เก็บข้อมูลการจำแนกคุณภาพมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์โดยได้กำหนดคุณภาพออกเป็น 4 ระดับ คุณภาพระดับเกรด A, คุณภาพระดับเกรด B, คุณภาพระดับเกรด C และคุณภาพระดับเกรด D ซึ่งใช้อัลกอริทึมการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) แบบจำลองการจำแนกข้อมูลด้วยโครงข่าย ประสาทเทียม (Convolutional Neural Network) ได้ค่าความแม่นยำสูงสุดคือร้อยละ 99.79

2.2.3 การตรวจหารอยช้ำของแอปเปิ้ลโดยเทคนิควิเคราห์ภาพถ่ายคลื่นรังสีความร้อน อินฟราเรด โดย ณัฐภัทร พิตรปรีชา

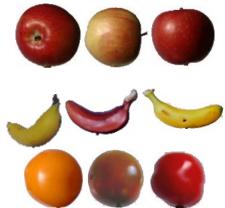
งานวิจัยกล่าวถึงการวิเคราะห์ภาพถ่ายคลื่นรังสีความร้อนแบบอินฟราเรดเพื่อตรวจหารอย ช้ำของแอปเปิ้ลเป็นวิธีการนำเสนอเพื่อตรวจหารอยช้ำที่เกิดขึ้นใหม่ ซึ่งเทคนิคที่ใช้ในการทำงาน ของระบบตรวจสอบรอยช้ำมีโครงสร้างหลักคือ ResNet50 เป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ใช้ในการเรียนรู้ข้อมูลภาพด้วยหลักการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) โดยประยุกต์ร่วมกับ YOLO ซึ่งเป็นระบบตรวจหาวัตถุในภาพที่ประมวลผลได้ตามเวลาจริง และ ใช้การวัดผลแบบ Confusion matrix และ F score ที่เป็นมาตรฐานชี้วัดสำหรับระบบ ประมวลผลภาพ โดยผลการทดสอบระบบตรวจสอบรอยช้ำห้าครั้งพบว่า ผลลัพธ์การตรวจรอย ซ้ำของแอปเปิ้ลจากภาพถ่ายรังสีความร้อนแบบอินฟราเรดมีค่า Confusion matrix และ F score ที่ค่อนข้างดี ความถูกต้องของการระบุรอยช้ำในตาราง Confusion matrix สูงกว่าร้อย ละ 90 ระบุข้อมูลการเกิดรอยช้ำทั้งตำแหน่งซ้ายขวาของแอปเปิ้ลได้ถูกต้องทั้งหมด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดในโครงงานนี้ ทางคณะผู้จัดทำได้ตัดสินใจใช้ชุดข้อมูลภาพจาก แพลตฟอร์ม Kaggle โดยเป็นชุดข้อมูลภาพผลไม้ 360 องศา (Fruit-360) ภายใต้ลิขสิทธิ์ Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0) โดยได้รับ ลิขสิทธิ์จาก © 2007-2020 Mihai Oltean, Horea Muresan ประกอบด้วยภาพผักและผลไม้ จำแนกได้ 131 ชนิดจำนวน 90,483 ภาพ เป็นภาพถ่ายผลไม้ขณะที่กำลังหมุนภาพและมีพื้นหลังเป็น สีขาว ภาพมีขนาด 100 x 100 พิกเซล ซึ่งในโครงงานนี้จะนำภาพ ทั้ง 3 ชนิดคือ แอปเปิ้ล กล้วยและ มะเชือเทศ โดยจะนำภาพมาเพียงบางส่วน

โดยทำการโหลดข้อมูลภาพจากเว็บไซต์ Kaggle แล้วทำการแยกเป็น 3 ชนิด (class) คือ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ โดยแบ่งเป็นส่วนสำหรับฝึกฝนโมเดลหรือชุดเทรน (Training Set) จำนวน 4,290 ภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเภท ประเภทละ 1,430 ภาพเท่ากัน และชุดสำหรับทดสอบ (Test Set) จำนวน 1,200ภาพ แบ่งเป็น 3 ประเภท ประเภทละ 400 ภาพเท่ากัน

ภาพที่ 3 ตัวอย่างภาพ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศจาก ชุดข้อมูลภาพผลไม้ 360 (Fruit360)

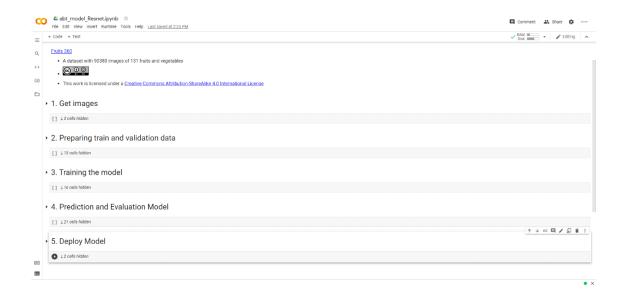
ซึ่งหลังแบ่งชุดข้อมูลเสร็จแล้ว คณะผู้จัดทำได้ทำการอัปโหลดขึ้นไปไว้บน GitHub Repository เพื่อให้ง่ายต่อการนำรูปภาพเข้าสู่ Jupyter Notebook บน Google Colaboratory

.git	11/11/2564 14:15	File folder	
test test	9/11/2564 19:50	File folder	
train	9/11/2564 19:50	File folder	
■ LICENSE.md	9/11/2564 19:50	Markdown Source	21 KB
MIT License.md	9/11/2564 19:50	Markdown Source	2 KB
■ README.md	9/11/2564 19:50	Markdown Source	1 KB

ภาพที่ 4 ภาพแสดงโฟลเดอร์ของรูปภาพ

3.2 การออกแบบหน้าจอ

ในโครงงานนี้ เป็นการพัฒนาแบบจำลองการคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิด ได้ดำเนินการตาม กระบวนการการสร้างแบบจำลอง แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ คือ การได้มาซึ่งรูปภาพ (Get Images) กระบวนการแยกภาพเป็นชุดฝึกฝน (Training Data) และชุดตรวจสอบ (Validation data) การฝึกฝนแบบจำลอง (Training Model) การทำนายและประเมินผล (Prediction and Evaluation Model) การนำแบบจำลองไปปรับใช้ (Deploy Model) โดยการทำโครงงานนี้จะใช้ Google Colaboratory ซึ่งคือ Jupyter notebook ดัดแปลงที่รันอยู่บนคราวด์ และไม่จำเป็นต้องติดตั้ง โปรแกรมใด ๆ ก่อนใช้งาน โดยสามารถใช้งานได้เพียงแค่มีบัญชี Google Drive เพื่อใช้ในการจัดเก็บ ตัวโค้ด โดยมีภาษา Python เป็นภาษาหลักที่ใช้ในการเขียนและรันงานบนเว็บ Colab ใช้ในการเขียน โปรแกรมเพื่อทำการเตรียมภาพต่างๆ ไปจนถึงการฝึกฝนแบบจำลอง และทดสอบแบบจำลอง

ภาพที่ 5 ภาพ Notebook Jupyter บนแพลตฟอร์ม Google Colaboratory

3.3 การเขียนโปรแกรมควบคุมการทำงาน

3.3.1 การ import library มีดังนี้

16 from random import randint

1 # Preparing train and validation data - section
2 import tensorflow as tf
3 # Tainig The model - section
4 from tensorflow.keras.applications import ResNet50
5 from keras import Model
6 from keras.layers import Dense
7 # Trainig Graph - section
8 import matplotlib.pyplot as plt
9 # classfication-report - section
10 import numpy as np
11 from imageio import imread
12 from google.colab.patches import cv2_imshow
13 from skimage.transform import resize
14 from tensorflow.keras.applications.resnet50 import preprocess_input
15 from sklearn.metrics import classification_report

ภาพที่ 6 การนำเข้า library

ในส่วนแรกนี้เป็นการนำเข้า library ที่จำเป็นในการสร้างแบบจำลอง
ในบรรทัดที่ 2 import tensorflow as tf เป็นส่วนสำหรับนำเข้าไลบรารี tensorflow และตั้งชื่อเล่น
ว่า tf เพื่อให้เรียกใช้งานได้ง่าย ในส่วนนี้นำเข้าเพื่อนำมาใช้ในการแยกส่วนของข้อมูลภาพออกเป็น
สองชุด คือ ชุดสำหรับฝึกฝน (Training set) และชุดสำหรับตรวจสอบ (Validation set) ในขณะ
ฝึกฝนแบบจำลอง

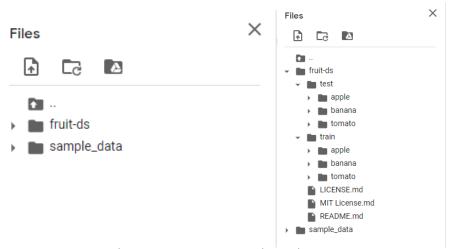
บรรทัดที่ 4 – 6 เป็นการนำเข้าไลบรารีตระกูล keras ทำการนำเข้าแบบจำลอง ResNet50 library Model และ Dense เพื่อนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนแบบจำลองเพื่อให้เหมาะสมกับงาน บรรทัดที่ 8 เป็นการนำเข้าไลบรารี maplotlib.pyplot ตั้งชื่อเล่นว่า plt ใช้สำหรับการสร้างกราฟ เพื่อแสดงค่าความถูกต้องและค่าความสูญเสียหรือผิดพลาด ของแบบจำลองหลังการฝึกฝน (Train) บรรทัดที่ 10 เป็นการนำเข้าไลบรารี numpy ตั้งชื่อเล่นว่า np ใช้ในการจัดการข้อมูลประเภทอาร์เรย์ ที่ได้จากการอ่านภาพเข้าสู่ตัวแปร อีกทั้งยังสามารถจัดการข้อมูลประเภทคณิตศาสตร์ได้อย่างดี บรรทัดที่ 11 เป็นการนำเข้าไลบรารี imageio โดยนำเข้า imread เพื่อนำมาใช้ในการอ่านภาพ บรรทัดที่ 12 เป็นการนำเข้าไลบรารี cv2_imshow นำเข้ามาเพื่อใช้ในการแสดงผลภาพที่ถูกอ่านเข้า มาแล้วจากการใช้โลบรารี imread ซึ่งใช้ในแพลตฟอร์ม Google Colaboratory บรรทัดที่ 13 - 4 เป็นการนำเข้าไลบรารี resize จาก sklearn และ preprocess_input จาก tensorflow ที่ใช้ในการเตรียมรูปภาพในส่วนก่อนการประมวลผล (preprocess_input ใช้ในการ แปลงรูปภาพ จาก RGB เป็น BGR เพื่อเตรียมภาพสำหรับใช้เป็นพารามิเตอร์สำหรับการทำนายของ แบบจำลอง

3.3.2 ขั้นตอนการนำเข้าภาพ (Get Images) เข้ามาใน Google Colaboratory

```
1 !git clone https://github.com/lacakp/fruit-ds.git

Cloning into 'fruit-ds'...
remote: Enumerating objects: 17153, done.
remote: Counting objects: 100% (20/20), done.
remote: Compressing objects: 100% (19/19), done.
remote: Total 17153 (delta 1), reused 6 (delta 1), pack-reused 17133
Receiving objects: 100% (17153/17153), 376.56 MiB | 33.47 MiB/s, done.
Resolving deltas: 100% (50/50), done.
```

ภาพที่ 7 คำสั่ง git clone

ภาพที่ 8 โฟลเดอร์รูปภาพหลังจากที่ใช้ คำสั่ง git clone

เมื่อทำการโคลนเสร็จสิ้นจะได้ โฟลเดอร์ fruit-ds และมีโฟลเดอร์ย่อยๆ โดยแบ่งเป็นชุด train และ test ดังภาพ

ใช้คำสั่ง git clone ในการโคลนรูปภาพจาก GitHub Repository เป็นภาพที่แยกออกจาก Fruit 360 เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการสร้างแบบจำลอง

ภาพที่ 9 คำสั่งในการเช็กจำนวนไฟล์ในโฟลเดอร์ train

หลังจากทำการโคลนรูปภาพมาแล้ว ได้ทำการเขียนสคริปต์ของระบบปฏิบัติการลินุกซ์ ซึ่ง Google Colaboratory มีพื้นฐานอยู่บนลินุกซ์อยู่แล้ว เพื่อทำการเช็กข้อมูลรูปภาพที่มีในโฟลเดอร์ train ซึ่งเป็นชุดภาพสำหรับทำการฝึกฝนแบบจำลอง

3.3.3 ขั้นตอนการแยกภาพเป็นชุดฝึกฝน (Training Data) และชุดตรวจสอบ (Validation data) มีดังนี้

3.3.3.1 ในส่วนการตั้งค่าตัวแปรมีดังนี้

```
1 train_data_path = '/content/fruit-ds/train'
2 height = 224
3 width = 224
4 batch_size = 32
```

ภาพที่ 10 การตั้งค่าตัวแปรขนาดของรูปภาพและที่อยู่ของโฟลเดอร์ train

ในบรรทัดที่ 1 เป็นการประกาศตัวแปรสำหรับ เก็บค่าที่อยู่ของโฟลเดอร์ train ที่เป็นโฟลเดอร์ ชุดข้อมูลฝึกฝน (training data) ในบรรทัดที่ 2 – 3 เป็นการตั้งตัวแปรเพื่อเก็บขนาดของรูปภาพซึ่งมี ขนาด 224x224 และในบรรทัดที่ 4 เป็นตัวแปรเก็บขนาดของ batch_size โดยมีค่า 32 ซึ่งก็คือ จำนวนรายการข้อมูลที่จะให้ ตัวเพิ่มประสิทธิภาพ (Optimizer) คำนวณในหนึ่งครั้ง เช่น ข้อมูลมี 3,040 รายการ ถ้ากำหนด Batch size เป็น 32 แปลว่า ตัวเพิ่มประสิทธิภาพ (Optimizer) จะต้อง ทำงาน 95 ครั้ง จึงจะครบทั้ง 3,040 รายการ และถ้ากำหนด Epoch เป็น 10 ก็หมายถึงการทำงาน 95 ครั้ง 10 รอบ โดย Epoch นั้นจะกล่าวในส่วนของการฝึกฝนแบบจำลองในส่วนถัดไป

3.3.3.2 ในส่วนการแบ่งชุดข้อมูลสำหรับการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้

ภาพที่ 11 คำสั่งที่ใช้ในการแบ่งข้อมูลเป็นชุดฝึกฝน

ส่วนแรกสำหรับการแบ่งชุดข้อมูลคือ ในส่วนของการแบ่งชุดข้อมูลที่เป็นชุดฝึกฝน (Training data) โดยทำการเรียกใช้ ไลบรารี tensorflow ที่นำเข้ามาแล้ว เพื่อเรียกใช้ keras.preprocessing.image_dataset_from_directory เพื่อทำการแบ่งชุดข้อมูลเป็นชุดฝึกฝน แบบอัตโนมัติ จากที่อยู่ของโฟลเดอร์มีค่าพารามิเตอร์ดังนี้

- Train data path คือตัวแปรที่เป็นที่อยู่ของโฟลเดอร์ train
- Validation_split 0.3 คือแบ่งอัตราส่วน 70% เป็นภาพฝึกฝนและ 30% เป็นภาพตรวจสอบ
- subset = 'training' หมายถึงเป็นส่วนของภาพชุดฝึกฝน (Training data)

- seed = 123 หมายถึงพารามิเตอร์สำหรับการสุ่มทางเลือกสำหรับการสับเปลี่ยนและการ แปลงข้อมูลภาพ
- image_size = (height, width) เป็นการกำหนดขนาดภาพตามที่ได้ตั้งค่าตัวแปรไว้แล้ว
- batch_size เป็นจำนวนรายการข้อมูลที่จะให้ ตัวเพิ่มประสิทธิภาพคำนวณในหนึ่งครั้ง

▼ Validation data

ภาพที่ 12 คำสั่งในการแบ่งภาพเป็นชุดตรวจสอบในการฝึกฝนแบบจำลอง

เป็นการทำงานคล้ายกันกับส่วนของ การแบ่งชุดข้อมูลฝึกฝน แต่ในส่วนนี้เป็นการแบ่งชุดข้อมูล สำหรับตรวจสอบ โดยค่าในส่วนของ subset จะเปลี่ยนเป็น 'validation' แต่ในส่วนอื่นๆจะยังคง เดิม ซึ่งแบ่งเป็น 30% จากรูปภาพทั้งหมด 4290 ภาพ ซึ่งใช้ 1,287 ภาพสำหรับชุดตรวจสอบ ที่ใช้ สำหรับการฝึกฝนแบบจำลอง ซึ่งจะกล่าวในส่วนถัดไป

▼ Get Class

```
in the control of the
```

ภาพที่ 13 คำสั่งในการตรวจสอบคลาสของรูปภาพที่ได้จากการแบ่งชุดข้อมูลแบบอัตโนมัติ

เป็นการตรวจสอบค่าของ ป้าย (Labels) แต่ละชนิดของรูปภาพที่ได้จากการใช้ไลบรารี keras สำหรับแบ่งชุดข้อมูลแบบอัตโนมัติจากโฟลเดอร์ train ซึ่งมี 3 ชนิด (class) ผลลัพธ์ตามภาพ

3.3.4 ขั้นตอนการฝึกฝนแบบจำลอง (Training Model)

3.3.4.1 ในส่วนการเตรียมแบบจำลองก่อนการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้

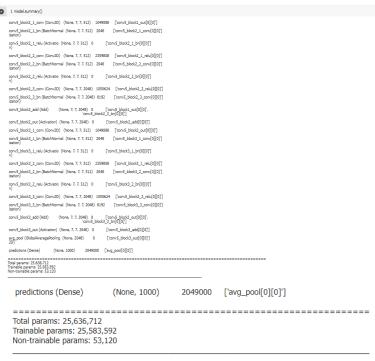
ภาพที่ 14 คำสั่งการดาวน์โหลดแบบจำลอง ResNet50

ดาวน์โหลดแบบจำลอง ResNet50 และกำหนดน้ำหนัก (Weight) เป็น Imagenet แทนไว้ใน ตัวแปร model

```
[120] 1 model.summary()
```

ภาพที่ 15 คำสั่งในการตรวจสอบคุณลักษณะของแบบจำลอง

เป็นการรันเพื่อดูรายละเอียดของแบบจำลองว่าผ่านการฝึกฝนมาอย่างไรบ้างและมีกี่เซลล์ประสาท

ภาพที่ 16 ผลลัพธ์จากคำสั่ง summary

แบบจำลอง ResNet50 เดิมถูกฝึกฝนมาด้วยข้อมูลจำนวน 1,000 ชนิดหรือ 1,000 เซลล์ ประสาทนั่นเอง หลังจากนี้จะทำการปรับเปลี่ยนแบบจำลองนี้เพื่อให้เหมาะสมกับงานของโครงงานนี้

Custom model

```
1 abt_output = Dense(3, activation='softmax')
2 abt_output = abt_output(model.layers[-2].output)
3
4 abt_input = model.input
5 abt_model = Model(inputs=abt_input, outputs=abt_output)
6
7 for layer in abt_model.layers[:-1]:
8 layer.trainable = False
```

ภาพที่ 17 ส่วนของคำสั่งในการปรับเปลี่ยนแบบจำลอง

ส่วนนี้จะเป็นการปรับเปลี่ยนแบบจำลอง

ในบรรทัดที่ 1 แทนตัวแปร abt_output โดยใช้ ไลบรารี Dense ที่นำเข้ามาทำการสร้างเซลล์ ประสาทไว้ 3 เซลล์ประสาท

ในบรรทัดที่ 2 ทำการนำเซลล์ประสาทในบรรทัดที่ 1 ไปแทนที่ เซลล์ประสาทเดิมของแบบจำลอง ResNet50

ในบรรทัดที่ 4 - 5 ทำการ ใช้ไลบรารี Model ที่นำเข้ามาทำการสร้างแบบจำลองใหม่ขึ้นมา โดยมีพารามิเตอร์ 2 ตัวคือ inputs ให้แทนค่าอินพุตจากตัวแบบจำลองเดิม ในบรรทัดที่ 4 และ เอาต์พุตที่สร้างขึ้นมาใหม่ แทนค่าเป็นตัวแปร abt_model

ในบรรทัดที่ 7-8 เป็นการปิดการฝึกฝนในชั้นอื่นๆ ของแบบจำลองเดิม เพื่อให้การฝึกฝน แบบจำลองใหม่มีความรวดเร็วและวัดผลได้ง่าย

```
    ▼ Compile model
    ✓ [123] 1 abt_model.compile(
        2 loss='sparse_categorical_crossentropy',
        3 optimizer='adam',
        4 metrics=['accuracy']
        5 )
```

ภาพที่ 18 การเรียกใช้ เมธอด compile

ทำการคอมไพล์แบบจำลองใหม่ที่ทำการเตรียมไว้จากขั้นตอนก่อนหน้า โดยเรียกใช้เมธอด compile มีพารามิเตอร์ 3 ตัวได้แก่ loss optimizer และ metrics accuracy

โดย loss คือฟังก์ชันชันการสูญเสีย ซึ่งเป็นอัลกอริทึมที่กำหนดว่าการคาดการณ์หรือการทำนาย ของโมเดลผิดพลาดเพียงใด เป้าหมายของการฝึกฝนแบบจำลอง (Training) คือการลดความสูญเสีย (loss) จะใช้ sparse categorical crossentropy ซึ่งถือว่า ถ้าค่าป้าย (Label) เป็น 0 หมายความว่า เซลล์ประสาทแรกในชั้นเอาต์พุต ทำงานมากที่สุด เช่นกันหากการทำงานที่ค่าป้าย (Label) 1 หมายความว่าเซลล์ประสาทที่สองทำงานมากที่สุด และป้าย (Label) ที่ 2 แสดงว่าเซลล์ประสาทที่ สามทำงานมากที่สุดนั่นเอง

ตัวเพิ่มประสิทธิภาพ (Optimizer) จะระบุพารามิเตอร์ที่เป็นอัลกอริทึมที่จะใช้ในการปรับ น้ำหนักในแบบจำลอง (Model) ซึ่งในโครงงานนี้จะใช้ Adam

Accuracy คือความแม่นยำของแบบจำลองว่า ทำนายได้แม่นยำเพียงใด (ในส่วนนี้เป็นการแสดง ภาพรวม ซึ่งไม่ได้ส่งผลใดๆ ในการฝึกฝนแบบจำลอง)

ภาพที่ 19 ผลลัพธ์การคอมไพล์แบบจำลองหลังจากการปรับเปลี่ยน

หลังจากที่ทำการคอมไพล์ด้วยเมธอด compile แล้วทำการ เรียกใช้ model.summary() อีก ครั้งจะได้ผลลัพธ์ตามภาพคือ เซลล์ประสาทของแบบจำลองถูกแทนที่ด้วย เซลล์ประสาทใหม่ 3 เซลล์

3.3.4.2 ในส่วนการฝึกฝนแบบจำลองมีดังนี้

```
[125] 1 ABTFruit = abt_model.fit(train_ds,
2 validation_data = val_ds,
3 epochs=4
4 )
```

ภาพที่ 20 คำสั่งในการฝึกฝนแบบจำลอง

ทำการเรียกใช้ เมธอด fit เพื่อทำการฝึกฝนแบบจำลองซึ่งระหว่างการฝึก โมเดลจะถูกปรับเพื่อ ลดค่า loss ให้เหลือน้อยที่สุดโดยมี พารามิเตอร์ดังนี้คือ

- train ds คือชุดข้อมูลสำหรับฝึกฝนแบบจำลอง
- validation_data คือชุดข้อมูลที่ใช้สำหรับตรวจสอบแบบจำลองขณะทำการฝึกฝน
- epochs epochs คือ การระบุจำนวนครั้งที่ทำการฝึกฝนแบบจำลอง ในโครงงานนี้ได้ระบุ 4 epoch หมายถึงทำการเรียกใช้เมธอด fit() 4 ครั้งติดต่อกันด้วยชุดข้อมูลเดียวกัน

3.3.5 ขั้นตอนการทำนายและประเมินผล (Prediction and Evaluation Model)

3.3.5.1 ในส่วนการสรุปผลของการฝึกฝนจำลองมีดังนี้

```
1 # Model Accuracy
2 plt.plot(ABTFruit.history['accuracy'])
3 plt.plot(ABTFruit.history['val_accuracy'])
4 plt.axis(ymin=0.8, ymax=1)
5 plt.grid()
6 plt.title('Model Accuracy')
7 plt.ylabel('Accuracy')
8 plt.xlabel('Epochs')
9 plt.legend(['train', 'validation'])
10 plt.show()
```

ภาพที่ 21 ชุดคำสั่งการสร้างกราฟ เพื่อสรุปค่าความถูกต้อง (Accuracy)

ในบรรทัดที่2 – 3 เป็นการดึงค่า accuracy และ val_accuracy จากแบบจำลองด้วยเมธอด history เพื่อทำการพล็อตกราฟ และในบรรทัดที่ 4 - 5 เป็นการกำหนดช่วงของค่าแกน y และใช้เส้นกริดของ กราฟ ในบรรทัดที่ 6-8 เป็นการตั้งชื่อหัวข้อของกราฟเป็น Model Accuracy และกำหนดชื่อป้าย (Label) ในแกน x และแกน y ในบรรทัดที่ 9 เป็นการแสดงคำอธิบายเส้นของกราฟ และบรรทัด สุดท้าย บรรทัดที่ 10 คือการแสดงกราฟ

```
// [128] 1 # Model Loss
2 plt.plot(ABTFruit.history['loss'])
3 plt.plot(ABTFruit.history['val_loss'])
4 plt.grid()
5 plt.title('Model Loss')
6 plt.ylabel('Loss')
7 plt.xlabel('Epochs')
8 plt.legend(['train', 'validation'])
9 plt.show()
```

ภาพที่ 22 ชุดคำสั่งการสร้างกราฟ เพื่อสรุปค่าความสูญเสีย (Loss)

ในส่วนนี้เป็นการสร้างกราฟ เพื่อสรุปค่าความสูญเสีย (Loss) ของแบบจำลองโดย ในบรรทัดที่2 – 3 เป็นการดึงค่า loss และ val_loss จากแบบจำลองด้วยเมธอด history เพื่อทำการ พล็อตกราฟ และในบรรทัดที่ 4 เป็นการใช้เส้นกริดของกราฟ ในบรรทัดที่ 5-7 เป็นการตั้งชื่อหัวข้อ ของกราฟเป็น Model Loss และกำหนดชื่อป้าย (Label) ในแกน x และแกน y ในบรรทัดที่ 8 เป็น การแสดงคำอธิบายเส้นของกราฟ และบรรทัดสุดท้าย บรรทัดที่ 10 คือการแสดงกราฟ

3.3.5.2 ในส่วนการนำแบบจำลองมาทดสอบทำนาย (Prediction) มีดังนี้

ภาพที่ 23 คำสั่งในการเห็กจำนวนไฟล์ในโฟลเดอร์ test

```
1 def abt_predict(image):
 3 ฟังก์ขันสำหรับการทำนายภาพผลไม้ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ
 4 Prediction Function
 5 args: image (<class 'numpy.ndarray'>)
7 resized = cv2.resize(image, (224, 224))
8 img_array = tf.keras.preprocessing.image.img_to_array(resized)
 9 img_array = tf.expand_dims(img_array, 0)
10 pred = abt_model.predict(img_array)
11 score = pred[0]
13 result = np.argmax(score)
14 if result == 0:
15 print('prediction: this is apple')
16 if result == 1:
17 print('prediction: this is banana')
18 if result == 2:
19 print("prediction: this is tomato")
21 print("prediction score: Apple {:.2f} %".format(score[0]*100))
22 print("prediction score: Banana {:.2f} %" format(score[1]*100))
23 print("prediction score: Tomato {:.2f} %".format(score[2]*100))
24 print("--
```

ภาพที่ 24 ฟังก์ชันสำหรับเรียกใช้แบบจำลองในการทำนายภาพ

เป็นฟังก์ชันสำหรับการเรียกใช้แบบจำลองเพื่อทำการทำนายรูปภาพ โดยมีชื่อฟังก์ชันว่า abt_predict รับอาร์กิวเมนต์ 1 ตัวคือ image ซึ่งเป็นรูปภาพที่ถูกอ่านมาแล้ว ในบรรทัดที่ 2-5 เป็น document ของฟังก์ชัน ในบรรทัดที่ 7 – 9 เป็นการเตรียมภาพที่รับเข้ามาเพื่อใช้เป็น พารามิเตอร์ในการทำนายของแบบจำลองในบรรทัดที่ 10 ในบรรทัดที่ 11 เป็นการดึงข้อมูลประเภท array ที่ซ้อนกันอยู่จากผลลัพธ์ที่ได้จากการทำนายของแบบจำลอง ในบรรทัดที่ 13 เป็นการหา ค่าสูงสุดที่แบบจำลองทำนายได้ หมายถึงเซลล์ประสาทที่เอาต์พุตทำงานมากที่สุดนั่นเอง และใน บรรทัดที่ 14 – 24 เป็นการแสดงผลลัพธ์ของการทำนาย และแสดงผลเป็นค่าเปอร์เซ็นต์ ที่ได้จากการ ทำนายของแบบจำลองในแต่ละคลาส

```
1 # Apple
2 for i in range(5):
3    im = cv2.imread(f'{test_data_path}/apple/apple ({randint(1,400)}).jpg')
4    print(f"apple figure({i+1})")
5    cv2_imshow(cv2.resize(im, (30, 30)))
6    abt_predict(im)
7
```

ภาพที่ 25 คำสั่งในการสุ่มภาพแอปเปิ้ลจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test

เป็นการสุ่มภาพแอปเปิ้ล และทำการอ่านภาพจากโฟลเดอร์ test 5 ครั้ง และทำการเรียกใช้ ฟังก์ชัน abt_predict โดยมีพารามิเตอร์เป็นภาพที่อ่านมาในรอบนั้นๆ เพื่อทำการทำนาย และแสดง ผลลัพธ์เป็นเปอร์เซ็นต์ความเป็นไปได้ในแต่ละคลาส

```
1 # Banana
2 for i in range(5):
3    im = cv2.imread(f"{test_data_path}/banana/banana ({randint(1,400)}).jpg')
4    print(f"banana figure({i+1})")
5    cv2_imshow(cv2.resize(im, (30, 30)))
6    abt_predict(im)
```

ภาพที่ 26 คำสั่งในการลุ่มภาพกล้วยจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test

เป็นการสุ่มภาพกล้วย และทำการอ่านภาพจากโฟลเดอร์ test 5 ครั้ง และทำการเรียกใช้ ฟังก์ชัน abt_predict โดยมีพารามิเตอร์เป็นภาพที่อ่านมาในรอบนั้นๆ เพื่อทำการทำนาย และแสดง ผลลัพธ์เป็นเปอร์เซ็นต์ความเป็นไปได้ในแต่ละคลาส

```
1 # Tomato
2 for i in range(5):
3    im = cv2.imread(f'{test_data_path}/tomato/tomato ({randint(1,400)}).jpg')
4    print(f"tomato figure({i+1})")
5    cv2_imshow(cv2.resize(im, (30, 30)))
6    abt_predict(im)
```

ภาพที่ 27 คำสั่งในการสุ่มภาพมะเขือเทศจำนวน 5 ภาพจากโฟลเดอร์ test

เป็นการสุ่มภาพมะเขือเทศ และทำการอ่านภาพจากโฟลเดอร์ test 5 ครั้ง และทำการเรียกใช้ ฟังก์ชัน abt_predict โดยมีพารามิเตอร์เป็นภาพที่อ่านมาในรอบนั้นๆ เพื่อทำการทำนาย และแสดง ผลลัพธ์เป็นเปอร์เซ็นต์ความเป็นไปได้ในแต่ละคลาส

3.3.5.3 ในส่วนการประเมินผล (Evaluation) ของแบบจำลองมีดังนี้

ภาพที่ 28 คำสั่งในการอ่านภาพเข้าสู่ระบบเพื่อใช้ในการประเมินผลแบบจำลอง

ทำการประกาศตัวแปร data เก็บค่าอาร์เรย์ว่างความจุสำหรับเก็บภาพ จำนวน 1200 ช่อง ขนาดภาพ 224x224 อ่านภาพจากโฟลเดอร์ test ในแต่ละชนิดจำนวน 400 ภาพ 3 ชนิดทั้งหมด 1200 ภาพ เก็บไว้ในตัวแปร data

```
1 # Generating labels
2 labels = np.empty(1200, dtype=int)
3 labels[:400] = 0
4 labels[400:800] = 1
5 labels[800:] = 2
6
7 classes = ['apple', 'banana', 'tomato']
```

ภาพที่ 29 คำสั่งในการกำหนดค่าจริงของภาพ เพื่อใช้ในการประเมินผลแบบจำลอง

ให้ช่วงตำแหน่งที่ 0:400 ในตำแหน่งที่ 0 คือภาพแอปเปิ้ล 400:800 ในตำแหน่งที่ 1 ภาพของ กล้วย และช่วง 800:1200 ในตำแหน่งที่ 2 เป็นภาพมะเขือเทศ

```
1 y_pred = abt_model.predict(data, batch_size=32, verbose=1)
2 y_pred_bool = np.argmax(y_pred, axis=1)
3
4 print(classification_report(labels, y_pred_bool, target_names=classes))
```

ภาพที่ 30 คำสั่งการเรียกใช้ไลบรารี classification report เพื่อประเมินผลแบบจำลอง

ในบรรทัดที่ 1 y_pred เรียกใช้แบบจำลองเพื่อทำนายด้วยชุดข้อมูลทดสอบ (Test data) โดยมี พารามิเตอร์เป็นตัวแปร data ซึ่งคือภาพทั้ง 3 ชนิด 1,200 ภาพ ให้ batch_size = 32, verbose=1 หมายถึงจะแสดงแถบความคืบหน้า ในบรรทัดที่ 2 คือการแปลงผลที่ได้จากการทำนายเป็นตัวเลข จำนวนเต็มที่เป็นค่า label 0 1 และ 2 ในบรรทัดที่ 3 ทำการใช้ classification_report ทำการวัดผล โดยมีพารามิเตอร์เป็น labels ซึ่งหมายถึงชุดข้อมูลป้ายที่เป็นผลลัพธ์ และเปรียบเทียบกับ y_pred_bool ที่เป็นผลที่ได้จากการทำนายภาพจากชุดข้อมูลทดสอบ (Test data)

3.3.6 ขั้นตอนการการนำแบบจำลองไปปรับใช้ (Deploy Model)

```
1 abt_model.save('abt_resnetmodel', save_format='h5')
```

ภาพที่ 31 คำสั่งบันทึกแบบจำลองเพื่อนำไปใช้งาน

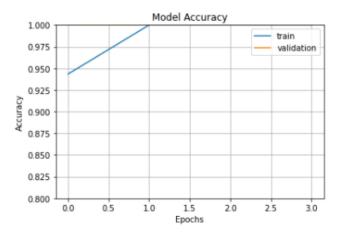
เป็นการบันทึกแบบจำลองโดยตั้งชื่อว่า abt_resnetmodel ซึ่งเป็นไฟล์ keras model

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

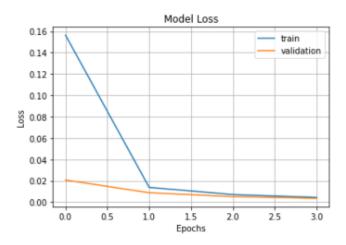
4.1 ผลการทำงานของโปรแกรม

4.1.1 ผลลัพธ์การฝึกฝนแบบจำลอง

ภาพที่ 32 ผลลัพธ์การฝึกฝนแบบจำลอง

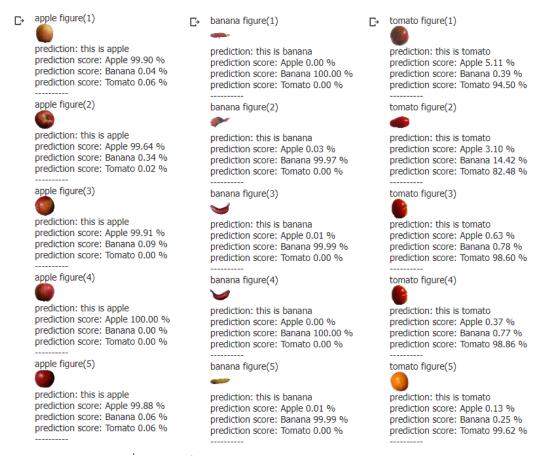

ภาพที่ 33 กราฟแสดงแนวโน้มของค่าความถูกต้อง (Accuracy) ของการฝึกฝนแบบจำลอง

ภาพที่ 34 กราฟแสดงแนวโน้มของค่าความสูญเสีย (Loss) ของการฝึกฝนแบบจำลอง

4.1.2 ผลลัพธ์การทำนายของแบบจำลองจากชุดข้อมูลทดสอบ

ภาพที่ 35 ผลลัพธ์การทำนายของแบบจำลองจากการสุ่มภาพจำนวน 5 ภาพ

ภาพผลลัพธ์ที่ได้จากการสุ่มภาพ จากชุดข้อมูลทดสอบ (Test data) จำนวน 5 ภาพ ทั้ง 3 ชนิด แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ ตามลำดับ ซึ่งได้ผลลัพธ์ดังภาพ

4.1.3 ผลลัพธ์การประเมินผลแบบจำลองจากชุดข้อมูลทดสอบ

	===== ision re				====] - 7s 196ms/step
apple	0.97	1.00	0.99	400	
banana	0.95	1.00	0.97	400	
tomato	1.00	0.92	0.96	400	
accuracy		0	.97 1	200	
macro avg	0.97	0.97	0.97	1200	
weighted avg	0.97	0.97	0.97	1200	

ภาพที่ 36 ผลลัพธ์การประเมินผลแบบจำลองด้วยไลบรารี classification report

4.2 ผลลัพธ์ที่ได้

จากผลการทดลองพบว่า การฝึกฝนแบบจำลองจำนวน 4 ครั้ง แบบจำลองมีค่าความถูกต้อง (Accuracy) ร้อยละ 98.58 หลังจากการฝึกฝนแบบจำลอง ได้ทำการทดสอบแบบจำลองโดยให้ แบบจำลองจำแนกภาพผลไม้ทั้ง 3 ชนิด คือ ภาพแอปเปิ้ล ภาพกล้วย และภาพมะเขือเทศ ด้วย แบบจำลองที่ผ่านการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) จากแบบจำลอง การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ประเภทโครงข่ายประสาทเทียมแบบคอนโวลูชัน (Convolution Neural Network) สถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียมแบบ 50 ชั้นลึก (ResNet50) ที่ได้จากชุดข้อมูล ทดสอบ และทำการสุ่ม 5 ภาพ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการทำนาย ดังนี้ ภาพแอปเปิ้ล ได้ค่าความถูกต้อง ร้อยละ 99.86 ภาพกล้วย ได้ค่าความถูกต้องร้อยละ 99.99 % และภาพมะเขือเทศ ได้ค่าความ ถูกต้องร้อยละ 94.81

จากการวัดผลแบบจำลองด้วยไลบรารี classification_report จาก sklearn.metrics ด้วยชุด ข้อมูลทดสอบ (Test data) จำนวน 1,200 ภาพทั้งหมด 3 ชนิด แบ่งเป็น ภาพแอปเปิ้ลจำนวน 400 ภาพ ภาพกล้วยจำนวน 400 ภาพ และภาพมะเขือเทศจำนวน 400 ภาพ ผลการประเมินผลสรุปว่า แบบจำลองมีค่าความถูกต้องอยู่ที่ร้อยละ 97 โดยสามารถจำแนกภาพแอปเปิ้ลมีค่าความแม่นยำ (precision) ที่ร้อยละ 97 ค่าความถูกต้อง (recall) ที่ร้อยละ 100 ค่าเฉลี่ยของค่าความแม่นยำ และ ค่าความถูกต้อง (F1 Score) ที่ร้อยละ 99 ภาพกล้วยมีค่าความแม่นยำ (precision) ที่ร้อยละ 95 ค่า ความถูกต้อง (recall) ที่ร้อยละ 100 ค่าเฉลี่ยของค่าความแม่นยำ และค่าความถูกต้อง (F1 Score) ที่ร้อยละ 97 และภาพมะเขือเทศ มีค่าความแม่นยำ (precision) ที่ร้อยละ 100 ค่าความถูกต้อง (recall) ที่ร้อยละ 92 ค่าเฉลี่ยของค่าความแม่นยำ และค่าความถูกต้อง (F1 Score) ที่ร้อยละ 96

บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงาน

5.1 สรุปผล

โครงงานนนี้ได้ถูกจัดทำขึ้นมาเนื่องจากการคัดแยกผลไม้ที่มีจำนวนมาก และหลากหลาย รูปแบบโดยใช้แรงงานมนุษย์ นั้นค่อนข้างใช้เวลาในการคัดแยก และมีประสิทธิภาพในการทำงานไม่ ค่อยดีเนื่องจากแรงงานมนุษย์อาจมีความเหนื่อยล้า ซึ่งทำให้ประสิทธิภาพในการคัดแยกผลไม้ทำได้ไม่ ดีนัก ซึ่งอาจทำให้เสียต้นทุนหรือทรัพยากรณ์ที่มี มากจนเกินไป

จากปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดคณะผู้จัดทำได้ดำเนินการจัดทำโครงงานเพื่อสร้างแบบจำลองที่จะ สามารถคัดแยกผลไม้ได้โดย ไม่ต้องใช้แรงงานของมนุษย์ ซึ่งใช้เทคโนโลยีการประมวลผลภาพ ร่วมกับ โครงข่ายประสาทเทียมแบบคอนโวลูชัน (Convolutional Neural Network) ซึ่งเป็นการเรียนรู้เชิง ลึก (Deep Learning) โดยใช้แบบจำลองที่ชื่อว่า ResNet50 มาทำการ การถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer Learning) เพื่อสร้างแบบจำลองคัดแยกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดคือแอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ โดยได้ดำเนินการสร้างแบบจำลองและทำการประเมินผลแบบจำลองแล้ว ได้ผลลัพธ์ของแบบจำลองที่ ผ่านการทดสอบด้วยชุดข้อมูลทดสอบ (Test data) จำนวน 1,200 ภาพ ซึ่งแบบจำลองสามารถ จำแนกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดได้อย่างแม่นยำ ซึ่งได้ค่าความถูกต้อง (Accuracy) อยู่ที่ร้อยละ 97

5.2 ข้อเสนอแนะ

- 5.2.1 ในโครงงานนี้ได้ใช้ชุดข้อมูลภาพ ผลไม้ 360 (Fruit360) จาก Kaggle ซึ่งมีพื้นหลัง เป็นนสีขาวซึ่งการจำแนกภาพผลไม้ในทางปฏิบัติแล้ว ภาพอาจจะมีความหลากหลาย ผลไม้ที่ต้องการ จำแนกอาจจะอยู่รวมกับผลไม้ชนิดอื่นๆ โครงงานหรืองานวิจัยในอนาคตอาจมีการนำรูปภาพผลไม้ที่มี ฉากหลังอื่นๆ อยู่ด้วยเพื่อนำมาเป็นชุดข้อมูลสำหรับสร้างแบบจำลองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ในโครงงานนี้ได้เลือกใช้ แอปเปิ้ล กล้วย และมะเขือเทศ มาทดสอบซึ่งเป็นเพียงตัวอย่างในการจำแนก
- 5.2.2 นำชุดข้อมูลภาพ ผลไม้ 360 (Fruit360) จาก Kaggle หรือชุดข้อมูลภาพที่ได้จากการ เตรียมด้วยตนเองหรือแหล่งใดๆ ก็ตามมาประยุกต์ใช้กับอัลกอริทึมการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ประเภทอื่นเช่น แบบจำลองจำแนกข้อมูลด้วยสถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียม ตระกูล Inception หรือสถาปัตยกรรมโครงข่ายประสาทเทียม VGG16 และอัลกอริทึมอื่นๆ

บรรณานุกรม

- ณัฐภัทร พิตรปรีชา. (2562). การตรวจหารอยช้ำของแอปเปิ้ลโดยเทคนิควิเคราห์ภาพถ่ายคลื่นรังสี ความร้อนแบบอินฟราเรด (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น สืบค้นจาก
 - http://library.tni.ac.th/thesis/upload/files/ThesisISNey/Nattapat%20Pitpreecha %20Thesis%20MIT%202019.pdf
- นพรุจ พัฒนสาร และ ณัฐวุฒิ ศรีวิบูลย์. (2563). การประมวลผลภาพสำหรับการจำแนกคุณภาพ มะม่วงพันธุ์โชคอนันต์โดยการจำลองการมองเห็นของมนุษย์ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงลึก. กาฬสินธุ์. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สืบค้นจาก
 - https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/JIST/article/view/234447
- ศิริชัย โชติชาติมาลา. (2563). แบบจำลองการคัดแยกผลไม้แบบหนึ่งชนิดด้วยการเรียนรู้ของเครื่อง เพื่อตรวจจับรูปแอปเปิ้ล (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สืบค้นจาก
 - http://ir-ithesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/1085
- DataRockie. (2562). อธิบาย 10 Metrics พื้นฐานสำหรับวัดผลโมเดล Machine Learning. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2564. จาก
 - https://datarockie.com/blog/top-ten-machine-learning-metrics/
- Gaudenz Boesch. (2564). Deep Residual Learning for Image Recognition, ResNet50. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2564. จาก
 - https://viso.ai/deep-learning/resnet-residual-neural-network/#elementor-toc_heading-anchor-12
- Mr.P L. (2561). Evaluate Model นั้นสำคัญอย่างไร ? : Machine Learning 101. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2564. จาก
 - https://medium.com/mmp-li/evaluate-model-precision-recall-f1-score-machine-learning-101-89dbbada0c96
- Pan Park. (2561). สาย Machine Learning ไม่ควรพลาดกับ Google Colab. สืบค้น 8 พฤศจิกายน 2564. จาก
 - https://medium.com/@gnothaigamero/%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A 2-ml-
 - %E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%88%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%A3 %E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%81%E0%B8%B1 %E0%B8%9A-google-colab-a9f826cbf156

SAS Institute Inc. (2564). การเรียนรู้เชิงลึก. สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2564. จาก https://www.sas.com/th_th/insights/analytics/deep-learning.html